

**Informacja z zakresu profilu
ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w
Inowrocławiu – III filar NUK
według stanu na dzień 31 grudnia
2018 roku**

1. PODMIOTY OBJĘTE INFORMACJĄ.....	3
1.1. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	3
1.2. ORGANY BANKU	4
1.3. PRZEDMIOT DZIAŁANIA.....	5
2. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	6
2.1. CELE DLA ISTOTNYCH RODZAJÓW RYZYKA ORAZ SPOSÓB ICH REALIZACJI.....	6
2.1.1 <i>Strategia i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.....</i>	7
2.1.2 <i>Organizacja procesu zarządzania ryzykiem.....</i>	10
2.1.3 <i>Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku</i>	11
2.1.4 <i>Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w instytucji....</i>	19
2.1.5 <i>Oświadczenie Zarządu Banku w zakresie profilu ryzyka.....</i>	19
2.2. INFORMACJA W ZAKRESIE ZASAD ZARZĄDZANIA.....	21
2.2.1 <i>Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego.....</i>	21
2.2.2 <i>Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności.</i>	22
2.2.3 <i>Informacja o utworzonych Komitetach ds. ryzyk.</i>	22
2.2.4 <i>System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku</i>	23
3 ZAKRES STOSOWANIA WYMOGÓW ROZPORZĄDZENIA.....	25
4 FUNDUSZE WŁASNE	25
4.1. BUDOWA FUNDUSZY WŁASNYCH.....	25
4.2. OGÓLNY OPIS CECH INSTRUMENTÓW W KAPITALE PODSTAWOWYM TIER I I INSTRUMENTÓW DODATKOWYCH W TIER I ORAZ INSTRUMENTÓW W KAPITALE TIER II.....	25
5 WYMOGI KAPITAŁOWE.....	27
5.1. METODA SZACOWANIA KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO ORAZ PRZYJĘTY PRZEZ BANK POZIOM ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	27
5.2. REGULACYJNY WYMÓG KAPITAŁOWY NA RYZYKO KREDYTOWE W PODZIALE NA KATEGORIE EKSPozyCJI.....	28
5.3. ŁĄCZNE WYMOGI KAPITAŁOWE Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO, WALUTOWEGO I OPERACYJNEGO	28
6 EKSPozyCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA	28
7 BUFORY KAPITAŁOWE	28
8 WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO.	28
9 RYZYKO KREDYTOWE.....	29
9.1. DEFINICJA DLA NALEŻNOŚCI PRZETERMINOWANYCH I ZAGROŻONYCH.....	29
9.2. OPIS STRATEGII PRZYJĘTYCH W CELU OKREŚLENIA KOREKT Z TYTUŁU SZCZEGÓLNEGO I OGÓLNEGO RYZYKA KREDYTOWEGO	29
9.3. KLASY EKSPozyCJI KREDYTOWYCH, A TAKŻE ŚREDNIA KWOTA EKSPozyCJI W DANYM OKRESIE Z PODZIAŁEM NA RÓŻNE KATEGORIE EKSPozyCJI	30
9.4. STRUKTURA GEOGRAFICZNA EKSPozyCJI KREDYTOWYCH	30
9.5. STRUKTURA BRANŻOWA EKSPozyCJI KREDYTOWYCH	31
9.6. STRUKTURA EKSPozyCJI KREDYTOWYCH WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI	32
9.7. STRUKTURA EKSPozyCJI ZAGROŻONYCH WEDŁUG KATEGORII BRANŻ	32

9.8.	ZMIANA STANU KOREKT I REZERW/ODPISÓW Z TYTUŁU EKSPozyCJI ZAGROŻONYCH WRAZ Z SALDEM POCZĄTKOWYM I KOŃCOWYM.....	33
10	TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	33
11	KORZYSTANIE Z OCEN ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ ECAI	33
12	RYZYZKO RYNKOWE.....	34
13	RYZYZKO OPERACYJNE	34
14	EKSPozyCJE KAPITAŁOWE.....	35
14.1.	METODY WYCENY I CELE NABYCIA EKSPozyCJI KAPITAŁOWYCH.....	35
14.2.	WARTOŚĆ EKSPozyCJI KAPITAŁOWYCH	36
14.3.	RODZAJE, CHARAKTER ORAZ KWOTY INNYCH EKSPozyCJI	36
14.4.	ZREALIZOWANE ZYSKI LUB STRATY INNYCH EKSPozyCJI	36
15	RYZYZKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU NIEHANDLOWYM	37
16	POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ	38
17	RYZYZKO PŁYNNOŚCI.....	39
18	DŹWIGNIA FINANSOWA	43
19	KONTROLA WEWNĘTRZNA.....	45
20	AKTYWA OBCIĄŻONE/NIEOBCIĄŻONE	45

1. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

1.1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu z siedzibą w Inowrocławiu przy ulicy Solankowej 11; 88-100 Inowrocław, powiat inowrocławski, województwo kujawsko-pomorskie będący Spółdzielnią wpisany jest do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy pod numerem 0000026852, Regon – 000494864, NIP – 556-080-46-24.

Bank prowadzi działalność na podstawie:

1. Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2018 r. poz. 613).
2. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243, 2354, z 2019 r. poz. 326).
3. Ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1285).
4. Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu.

W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu prowadził działalność w:

- Centrali Banku znajdującej się przy ul. Solankowej 11,
- Punkcie Kasowym w siedzibie Starostwa Powiatowego przy ul. Mątewskiej 17,
- Za pośrednictwem banku internetowego,
- Za pośrednictwem agencji – w przypadku wystąpienia takiej konieczności.

Bank, na podstawie i zasadach określonych w art. 4 i art. 16 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych zrzeszony jest z SGB Bank S.A. z siedzibą w Poznaniu tworząc Spółdzielczą Grupą Bankową.

Bank działa na terenie całego kraju. Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu nie działa w grupie kapitałowej i nie posiada podmiotów zależnych i dominujących.

Niniejszy dokument obejmuje informacje określone w części ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR).

Bank nie ujawnia informacji uznanych za nieistotne tj., gdy ich pominięcie nie zmieni oceny użytkownika opierającego się na informacji podlegającej ujawnieniu, przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

Bank nie ujawniania informacji zastrzeżonych lub poufnych. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Informacje uznaje się za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta do zachowania poufności.

Przedstawione w niniejszej Informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2018r.

1.2. Organy Banku

Organami Banku są:

1. Zebranie Grup Członkowskich;
2. Zebranie Przedstawicieli Członków;
3. Rada Nadzorcza;
4. Zarząd.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2018 roku:

1. Jerzy Stanny - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
2. Tomasz Osajda – Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
3. Joanna Czarnecka – Sekretarz Rady Nadzorczej;
4. Feliks Graczyk – Członek Rady Nadzorczej;
5. Andrzej Kozłowski – Członek Rady Nadzorczej;
6. Józef Lewandowski – Członek Rady Nadzorczej;
7. Dominik Majorek – Członek Rady Nadzorczej.

Skład Zarządu na dzień 31.12.2018 roku:

1. Helena Kłosowska – Prezes Zarządu;
2. Beata Wierzbicka – Skroś – Wiceprezes Zarządu;
3. Magdalena Wiśniewska – Wiceprezes Zarządu.

Z dniem 01.01.2019r. zmienił się skład Zarządu i przedstawia się następująco:

1. Beata Wierzbicka – Skroś – Prezes Zarządu;

2. Magdalena Wiśniewska – Wiceprezes Zarządu;
3. Joanna Kłosowska – Pietrzak – Wiceprezes Zarządu

1.3. Przedmiot działania

Bank wykonuje następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 4) udzielanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym, gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) operacje czekowe i wekslowe,
- 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 10) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 11) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- 12) emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Bank wykonuje następujące czynności bankowe w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego:

- 1) wydawanie kart płatniczych,
- 2) udzielanie kredytów.

Ponadto Bank wykonuje następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, przy czym każdorazowe objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego,
- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym że Bank jest obowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia,

- 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
- 5) świadczy usługi konsultacyjno – doradcze w sprawach finansowych,
- 6) świadczy inne usługi finansowe w zakresie:
 - a) pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie działalności agencyjnej,
 - b) wykonywania w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę,
 - c) działalności factoringowej,
 - d) wykonywania w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego, na podstawie umowy agencyjnej, usług w zakresie obsługi międzynarodowych i krajowych przekazów pieniężnych w ramach sieci Western Union Money Transfer,
 - e) świadczenia usług zaufania oraz wydawania środków identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania,
 - f) pośredniczenia w zakresie sprzedaży usług leasingu finansowego,

Bank może prowadzić działalność społeczną i oświatowo - kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

Bank bezpłatnie pośredniczy w przyjmowaniu i przekazywaniu wniosków w ramach programu 500 +.

2. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

2.1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Inowrocławiu”.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- 1) w części pierwszej ogólne zasady systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
 - a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy poziomy zarządzania;
 - b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
 - c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
 - d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
 - e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
 - f) organizację systemu informacji zarządczej;
- 2) w części drugiej:
 - a) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
 - b) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

2.1.1 Strategia i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne.

Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, zaliczane są:

- 1) RYZYKO KREDYTOWE** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

A. RYZYKO KREDYTOWE

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9% (wskaźnik ostrzegawczy; wskaźnik krytyczny – 10%);
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 50%;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

B. RYZYKO KONCENTRACJI

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
- 3) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;

C. RYZYKO DETALICZNYCH EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu zwiększenie zaangażowania Banku w detaliczne ekspozycje kredytowe;

- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 10% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

D. RYZYKO EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH ZABEZPIECZONYCH HIPOTECZNIE

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 10% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

2) RYZYKO OPERACYJNE

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

3) RYZYKO PŁYNNOŚCI

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

4) RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU BANKOWYM

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 20% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 15% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego;

5) RYZYKO WALUTOWE

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

6) RYZYKO KAPITAŁOWE

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie w 2018 – 13,875%, od 2019 – 14,5%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie w 2018 – 10,875%, od 2019 – 11,5%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie w 2018 – 9,375%, od 2019 – 10%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 55%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 14,5%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I;

- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 10) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla utrzymania współczynników kapitałowych na minimalnym poziomie określonym powyżej;
- 11) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;

7) RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

2.1.2 Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka;
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) Zespół ds. Księgowości i Rozliczeń,

- 2) Zespół Kredyty,
- 3) Zespół Depozytowo-Kasowy,
- 4) Punkt Kasowy,
- 5) Zespół ds. Analiz Kredytowych;

W ramach poziomu drugiego lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) Zespół ds. Analiz Ryzyka;
- 2) Zespół ds. Monitoringu, Restrukturyzacji i Windykacji;
- 3) Zespół ds. Analiz Kredytowych;
- 4) Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Główny Księgowy.

W ramach poziomu drugiego lit. b) funkcjonuje Stanowisko ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie o którym mowa w lit. a) wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków przy czym nadzór drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

2.1.3 Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku
--

Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru/szacowania ryzyka w oparciu o metody i modele, dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości, charakteru oraz zmienności poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Metody/modeli, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie, weryfikację historyczną i planowane działania generujące ryzyko. Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

- 1) W odniesieniu do maksymalnej kwoty jednostkowej:

Tabela 1. Wysokość limitów jednostkowych.

Rodzaj limitu	wartość
Kredyt na działalność gospodarczą	7 500 000,00 zł
Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej i przetwórstwa rolno-spożywczego	3 000 000,00 zł
Kredyt gotówkowy	255 550,00 zł
Kredyt odnawialny w ROR	255 550,00 zł
Kredyt mieszkaniowy	1 000 000,00 zł
Kredyt konsolidacyjny	1 000 000,00 zł
Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	80 000,00 zł
Pożyczka hipoteczna	dla osób prowadzących działalność gospodarczą /rolniczą 300 000,00 zł dla osób nie prowadzących działalności gospodarczej/ rolniczej 500 000,00 zł
Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie podmiotu finansowego i niefinansowego	4 000 000,00 zł

Karty kredytowe	20 000,00 zł (Visa, MasterCard), 80 000,00 zł (MasterCard Gold). (w zaokrągleniu do 100 zł) Kwota kredytu nie może przekraczać 3-krotności dochodów miesięcznych netto wnioskodawcy (z uwzględnieniem sum aktualnych limitów w karcie posiadanych przez klienta w Banku).
-----------------	---

2) W odniesieniu do maksymalnego okresu kredytowania:

Tabela 2. Maksymalne okresy kredytowania.

Rodzaj limitu	Maksymalny okres kredytowania
Kredyt na działalność gospodarczą (w tym rolniczą)	25 lat
Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej i przetwórstwa rolno-spożywczego	15 lat
Kredyt gotówkowy	10 lat
Kredyt odnawialny w ROR	5 lat
Kredyt mieszkaniowy	30 lat
Kredyt konsolidacyjny	30 lat
Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	10 lat
Pożyczka hipoteczna	30 lat
Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie podmiotu finansowego i niefinansowego	10 lat
Karty kredytowe	48 miesięcy (okres ważności karty), z możliwością automatycznego wznowienia karty na kolejne 48 miesięcy

W obszarze ryzyka koncentracji Bank stosuje następujące limity:

W celu ograniczania ryzyka Bank przyjął następujące limity:

- 1) w jeden podmiot lub podmioty powiązane – maksymalnie 20% uznanego kapitału;
- 2) wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 8% kapitału podstawowego Tier I, nie więcej niż 25% kapitału podstawowego Tier I.

W Banku zostały ustalone dodatkowe limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów w wysokości:

Tabela 3. Wysokość limitów koncentracji podmiotowej.

Rodzaj limitu	Maksymalna wysokość
dużych ekspozycji	200% uznanego kapitału
istotnych ekspozycji	270% uznanego kapitału

Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne sektory gospodarcze, wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami przedstawiają się następująco:

Tabela 4. Wysokość limitów koncentracji branżowej.

Nazwa branży	Maksymalna wysokość
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	150% uznanego kapitału

Górnictwo	40% uznanego kapitału
Przetwórstwo przemysłowe	60% uznanego kapitału
Budownictwo	100% uznanego kapitału
Handel hurtowy i detaliczny	130% uznanego kapitału
Pośrednictwo finansowe	35% uznanego kapitału
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	60% uznanego kapitału
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	40% uznanego kapitału
Hotele i restauracja	40% uznanego kapitału
Administracja publiczna	50% uznanego kapitału
Pozostałe branże	45% uznanego kapitału

Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne rodzaje zabezpieczenia przedstawiają się następująco:

Tabela 5. Wysokość limitów koncentracji zabezpieczeń.

Rodzaj zabezpieczenia	Maksymalna wysokość
hipoteka mieszkalna	40% uznanego kapitału
hipoteka komercyjna	220% uznanego kapitału
hipoteka pozostała	130% uznanego kapitału
zastaw	30% uznanego kapitału
przewłaszczenie	15% uznanego kapitału
pozostałe	150% uznanego kapitału

W obszarze ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Bank stosuje następujące limity:

Tabela 6. Wysokość limitów detalicznych ekspozycji zagrożonych.

Rodzaj limitu	Maksymalna wysokość
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	10%

W obszarze ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank stosuje następujące limity:

Bank dokonał wyboru pozycji objętych systemem limitowania kierując się zasadą, że ograniczeniem wewnętrznym będą objęte te rodzaje ekspozycji, które wiążą się z większym ryzykiem kredytowym; rodzaj i wysokość limitów przedstawia się następująco:

1) ze względu na rodzaj produktu:

- a) kredyty mieszkaniowe – 30% kapitału uznanego,
- b) kredyty inwestycyjne – 250% kapitału uznanego;

2) ze względu na cel kredytowania:

- a) związane z finansowaniem nieruchomości, np. zakup nieruchomości, remont, modernizacja, przebudowa, wykończenie i adaptacja – 240% kapitału uznanego,
- b) pozostałe cele, nie związane z finansowaniem nieruchomości – 70% uznanego kapitału;

3) ze względu na rodzaj klienta:

- a) osoba fizyczna - 25% kapitału uznanego,

- b) rolnik indywidualny – 70% kapitału uznanego,
- c) przedsiębiorca indywidualny – 45% kapitału uznanego,
- d) przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie – 145% kapitału uznanego,
- e) sektor finansowy – 10% kapitału uznanego,
- f) pozostali – 15% kapitału uznanego;

4) ze względu na rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie:

- a) mieszkalna – 30% kapitału uznanego,
- b) komercyjna – 190% kapitału uznanego,
- c) pozostała – 90% kapitału uznanego.

Ponadto, Bank przyjął limit ograniczający ryzyko całego portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie **310%** kapitału uznanego.

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
 - b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

Tabela 7. Wysokość limitów ryzyka operacyjnego

<i>Rodzaj limitu/klasa zdarzenia</i>	<i>Limit w tys. zł.</i>
Oszustwa wewnętrzne	0
Oszustwa zewnętrzne	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	20
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	20
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	20
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	100

3) Ryzyko płynności

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności bieżącej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

Tabela 8. Wysokość limitów ryzyka płynności.

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	Minimum 1
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	Minimum 1
Limit wskaźnika LCR	Minimum 100%
Limit wskaźnika NSFR	Minimum 111%
Limit luki niedopasowania dla poszczególnych przedziałów czasowych	Do roku minimum 1 Powyżej roku maksimum 1
Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	Maksimum 10%
Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	Maksimum 20%
udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Minimum 105%
aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	Minimum 100%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - lukę stopy procentowej,

- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku i wartość ekonomiczną Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

Tabela 9. Wysokość limitów ryzyka stopy procentowej.

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu łącznego ryzyka przeszacowania	20% annualizowanego wyniku odsetkowego
maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

Tabela 10. Wysokość limitów ryzyka walutowego.

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
całkowita pozycja walutowa	maksymalnie 2% funduszy własnych
otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto	- 1,00% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do EUR; - 0,40% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do USD; - 0,60% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do GBP
aktywów płynnych dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie	- 15% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących; - 10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych."

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,

- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W stosuje następujące limity alokacji kapitału:

Tabela 11. Wysokość limitów ryzyka kapitałowego.

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe w tym:	42%
kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	29%
dodatkowy wymóg kapitałowy	13%
Ryzyko operacyjne w tym:	3,5%
kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	3,5%
dodatkowy wymóg kapitałowy	0%
Ryzyko walutowe	0%
Ryzyko koncentracji	1,5%
Ryzyko płynności	1%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	6%
Ryzyko kapitałowe	1%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

W stosunku do ryzyk uznanych przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz system raportowania, opisany szczegółowo w procedurach dotyczących zasad zarządzania poszczególnym rodzajem ryzyka. Za pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego odpowiedzialny jest Zespół ds. analiz ryzyka, który raportuje wyniki przeprowadzonych analiz Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

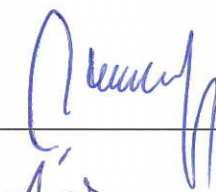
System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

2.1.4 Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w instytucji.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu oświadcza, że dane zawartej w niniejszej „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu” są adekwatne do stanu faktycznego. Ponadto Zarząd Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu oświadcza, że przyjęty system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do profilu ryzyka towarzyszącego działalności Banku oraz Strategii Banku

Beata Wierzbicka - Skroś – Prezes Zarządu Banku	
Magdalena Wiśniewska – Wiceprezes Zarządu Banku	
Joanna Kłosowska - Pietrzak – Wiceprezes Zarządu Banku	

2.1.5 Oświadczenie Zarządu Banku w zakresie profilu ryzyka.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu oświadcza, iż wdrożył kompleksowy system zarządzania ryzykiem, który jest adekwatny do profilu ryzyka. Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 12. Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe w procesie zarządzania ryzykiem w Banku

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko operacyjne			
wysokość strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego w zł	max. 5% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	0,00	0,00%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	max 2%	0,03%	1,34%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	X
Kwota nadwyżki środków ponad kwotę środków wypełniających nadzorczą miarę płynności M1 w tys. zł.	0	-6 378	X

Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X

Ryzyko stopy procentowej

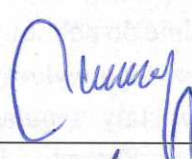
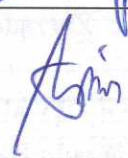
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 5 %	1,79%	35,80%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku	Sytuacja pożądana 1	0,13	X

Ryzyko kredytowe

Łączna wartość aktywów (wg wartości bilansowej) w postaci: papierów wartościowych (niebędących papierami wartościowymi Skarbu Państwa, Narodowego Banku Polskiego, akcjami banku zrzeszającego), jednostek funduszy inwestycyjnych, udziałów	15%	2,59%	17,27%
Wartość portfela o charakterze handlowym	Max do poziomu stanowiącego o znaczącym zaangażowaniu	0	0
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym (bez zobowiązań pozabilansowych) wg IPS	Max 9 %	6,33%	70,32%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 70%	46,34%	66,20%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym	Max 2%	0,02%	1,00%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 80%	61,40%	81,87%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 10%	9,10%	91,02%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego	Max 2%	0,00%	0,00%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 10%	2,12%	21,22%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	2	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w tys. zł	-----	1 530,00	-----

Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	-----	1,21%	-----
---	-------	-------	-------

Ryzyko kapitałowe (biznesowe)			
Współczynnik wypłacalności	Min 14,50%	37,00%	X
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 55%	30,27%	X

Beata Wierzbicka - Skroś – Prezes Zarządu Banku	
Magdalena Wiśniewska – Wiceprezes Zarządu Banku	
Joanna Kłosowska - Pietrzak – Wiceprezes Zarządu Banku	

2.2. Informacja w zakresie zasad zarządzania

2.2.1 Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego.

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku sprawują następującą ilość funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu:

Tabela 13. Liczba stanowisk dyrektorskich

	<i>Liczba funkcji w zarządzie innego podmiotu</i>	<i>Liczba funkcji w radzie nadzorczej innego podmiotu</i>
Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku	3	0
Członek Zarządu	1	0

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku mają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych, im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Liczba funkcji Członka Zarządu, a także Członka Rady Nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku jest uzależniona od indywidualnych okoliczności oraz charakteru, skali i stopnia złożoności działalności Banku. Funkcje pełnione, zarówno przez Członka Rady Nadzorczej oraz Członka Zarządu nie mają istotnego wpływu na zadania realizowane przez niego w Banku, są realizowane w instytucjach nie należących do tej samej grupy kapitałowej i sektora

bankowego. Członkowie Zarządu Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej spełniają kryterium wynikające z art. 22aa Prawa Bankowego. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią obowiązki w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, która zapewnia skuteczną ocenę i weryfikację podejmowanych i wykonywanych decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem bankiem

2.2.2 Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia różnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości.

W Banku Spółdzielczym w Inowrocławiu zgodnie z art. 22aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe do Zarządu i Rady Nadzorczej są wybierane osoby posiadające wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dające rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

W Banku przyjęte zostały regulacje, na podstawie których dokonywana jest ocena odpowiedniości Członków Zarządu, Rady Nadzorczej. W Banku wdrożono następujące regulacje:

- „Procedura oceny kwalifikacji Członków Zarządu, Kandydatów na Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu”,
- „Procedura dokonywania oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej lub Kandydatów na Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu”,
- „Polityka różnicowania członków organu zarządzającego oraz personelu w Banku Spółdzielczym w Inowrocławiu”.

Celem oceny odpowiedniości jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie organu zarządzającego z osobna oraz organ zarządzający kolegialnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

2.2.3 Informacja o utworzonych Komitetach ds. ryzyk.

Bank nie utworzył komitetu ds. ryzyka - w Banku funkcjonuje Zespół ds. analiz ryzyka.

W Banku rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem pełni następujące komitety:

- Komitet Kredytowy, który zwoływany jest w miarę potrzeb przez przewodniczącego lub w razie jego nieobecności przez pracownika opracowującego dany wniosek kredytowy lub inną sprawę kredytową wymagającą opinii komitetu. W roku 2018 Komitet Kredytowy odbył 47 posiedzeń, łącznie rozpatrzono 112 spraw.
- Komitet Audytu – Rada Nadzorcza Banku na posiedzeniu w dniu 29.09.2017r. po raz pierwszy, zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, dokonała wyboru Komitetu Audytu. W Banku zgłoszono kandydaturę trzech osób. Kandydaci na członków Komitetu Audytu zostali uprzednio ocenieni pod względem niezależności. Niezależność została oceniona na

podstawie arkusza informacyjnego, który wpłynął do Rady Nadzorczej Banku. Arkusze zostały sporządzane przez Pana Piotra Śnieg, Pana Feliksa Graczyka, Panią Nowak Marię. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu stwierdziła, iż Pan Śnieg Piotr, Pani Nowak Maria, Pan Graczyk Feliks, kandydaci na członków komitetu audytu, spełniają wymogi wskazane w art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, tj. posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Skład Komitetu Audytu w 2017r. ukonstytuował się następująco:

- Piotr Śnieg – Przewodniczący Komitetu Audytu,
- Maria Nowak – Sekretarz Komitetu Audytu,
- Feliks Graczyk – Członek Komitetu Audytu.

W dniu 29.05.2018r. Delegaci Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu w trakcie obrad Zebrania Przedstawicieli dokonali wyboru nowej Rady Nadzorczej na kadencje 2018-2022. Skład Rady został opisany w pkt. 1.

Nowa Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru członków Komitetu Audytu. W związku z powyższym Komitet Audytu ukonstytuował się następująco:

- Osajda Tomasz – Przewodniczący Komitetu Audytu
- Czarnecka Joanna - Członek Komitetu Audytu
- Majorek Dominik - Członek Komitetu Audytu

Komitet Audytu został w Banku powołany w celu wspierania działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

W 2018 roku Komitet Audytu w składzie: Przewodniczący Komitetu i 2 Członków Komitetu. Komitetu Audytu, zrealizował sześć posiedzeń.

Komitet Audytu w zakresie wykonywanej pracy wydaje rekomendacje i oceny, które zapadają bezwzględną większością głosów oddanych w głosowaniu jawnym. Głosowanie jawne może być zastąpione głosowaniem tajnym na żądanie 1 członka uczestniczącego w głosowaniu. Stanowiska Komitetu Audytu, przedkładane są Radzie Nadzorczej Banku, która na ich podstawie podejmuje decyzję, zatwierdza dane oceny, raporty, sprawozdania itp.

2.2.4 System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania oraz raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji:

- 1) charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,

- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu finansowego,
 - b) wykonanie planu kapitałowego,
 - c) wykonanie planu marketingowego,
 - d) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - e) strukturę przychodów i kosztów,
 - f) wyniki osiągane na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - g) uzyskanie wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizacji zadań wynikających w regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej Banku.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

- Prezes Zarządu:
 - a) w cyklach miesięcznych w zakresie:
 - ryzyka kredytowego,
 - ryzyka płynności,
 - ryzyka walutowego.
- Zarząd Banku:
 - a) w cyklach kwartalnych w zakresie:
 - ryzyka kredytowego,
 - ryzyka inwestycji
 - ryzyka stopy procentowej,
 - ryzyka płynności,
 - ryzyka operacyjnego,
 - ryzyka walutowego,
 - adekwatności kapitałowej.
 - b) w cyklach rocznych w zakresie:
 - ryzyka kredytowego,
 - ryzyka płynności,
 - ryzyka operacyjnego,
 - adekwatności kapitałowej,
 - ryzyka braku zgodności.

Rada Nadzorcza otrzymuje raporty w cyklach półrocznych lub rocznych.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

3 Zakres stosowania wymogów rozporządzenia

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4 Fundusze własne

4.1. Budowa funduszy własnych

Na dzień 31.12.2018r. Bank posiadał następujące składniki funduszy własnych:

Tabela 14. . Wysokość poszczególnych składników funduszy własnych

Lp	Pozycja	Kwota tys. zł
1	Kapitał rezerwowy	54 940,93
2	Fundusz udziałowy	386 70
3	Skumulowane inne całkowite dochody	57,61
4	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	4 450,00
5	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	59 835,24
6	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-5,38
7	Kapitał podstawowy Tier I	59 829,86
8	Kapitał Tier I	59 829,86
9	Kapitał Tier II	0,00
10	Łączny kapitał	59 829,86
11	Aktywa ważone ryzykiem razem	161 705,16
12	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	37,00%
13	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	37,00%
14	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	37,00%

4.2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I i instrumentów dodatkowych w Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II

1. Fundusze własne Banku obejmują:
 - 1) kapitał Tier I;
 - 2) kapitał Tier II.
2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
 - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy (Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF).
 - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie

przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,

- c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po uzyskaniu zgody KNF,
 - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
 - e) kapitał rezerwowy,
 - f) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - g) w ramach innych przejściowych korekt kapitału podstawowego Tier I:
 - (ze znakiem minus) określoną wartość procentową funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego; lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
- 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
- a) określona wartość procentowa wartości niematerialnych i prawnych wyceniona według wartości bilansowej,
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy, których skutki nie zostały odniesione na fundusze,
 - f) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - g) pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I;
 - h) dodatkowe korekty wartości jako 0,1% sumy wartości wycenionych według wartości godziwej;
- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowi:
- a) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR (aktualnie Bank nie posiada takich instrumentów),
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
- a) określona wartość procentowa wartości niematerialnych i prawnych wyceniona według wartości bilansowej;
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,

- e) pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość kapitału Tier II.
- 3. Kapitał Tier II Banku obejmuje :
 - 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
 - 2) pożyczki podporządkowane;
 - 3) rezerwę na ryzyko ogólne; rezerwę na ryzyko ogólne Bank tworzy zgodnie z Polityką (zasadami) rachunkowości Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu;
 - 4) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

5 Wymogi kapitałowe

5.1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego. w oparciu o metodę de mini mis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 55%

Na datę informacji relacja wynosiła 26,43%.

W 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

5.2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Tabela 15. Wymóg regulacyjny dla każdej z klas ekspozycji oddzielnie

Kategoria	Wartość aktywów ważonych ryzykiem w tys. zł	Wymóg kapitałowy
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 829,21	146,34
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz	3 617,88	289,43
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4 090,80	327,26
Ekspozycje wobec instytucji	0,00	0,00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	10 742,00	859,36
Ekspozycje detaliczne	19 111,74	1 528,94
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	82 117,04	6 569,36
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 795,73	623,66
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	699,12	55,93
Ekspozycje kapitałowe	8 817,66	705,41
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
Inne pozycje	1 510,46	120,84
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe	140 331,64	11 226,53

5.3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

Tabela 16. Wysokość wymogów regulacyjny dla poszczególnych ryzyk

Ryzyko	Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł
• kredytowe	11 226,53
• operacyjne	1 709,88
• walutowe	0,00
RAZEM	12 936,41

6 Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

7 Bufory kapitałowe

Tabela 17. Ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego.

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego dane w tys. zł.		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	161 705,16
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora	0,00

8 Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego.

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

9.1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych

Należności przeterminowane rozumiane są jako należność z niespłaconą w określonych w umowie terminach, kwota odsetek lub rat kapitałowych. Ekspozycje przeterminowane uważa się takie ekspozycje, których przeterminowanie przekracza 90 dni a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 złotych.

Należności zagrożone rozumiane są jako ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy „zagrożone”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”, o których mowa w przepisach w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Definicja ta jest stosowana do celów rachunkowości.

9.2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwej” i „straconej” stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku (z późn. zm.) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

1. kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
2. kategorii "pod obserwacją";
3. grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Na dzień 31.12.2018 roku Bank naliczał rezerwy celowe w następujący sposób:

- Ekspozycje kredytowe w sytuacji „normalnej” w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych – 1,50%
- Ekspozycje kredytowe w sytuacji „pod obserwacją” – 2,00%
- Ekspozycje kredytowe w sytuacji „poniżej standardu” – 20,00%
- Ekspozycje kredytowe w sytuacji „wątpliwe” – 50,00%
- Ekspozycje kredytowe w sytuacji „stracone” – 100,00%

Bank Spółdzielczy może tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej.

Bank może tworzyć i rozwiązywać rezerwę na ryzyko ogólne dokonując oceny tego ryzyka, uwzględniającej w szczególności wielkość należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogóle wynosi:

1. co najwyżej 1,5% niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych, pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych zakwalifikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych według stanu na koniec poprzedniego roku obrotowego,
2. nie więcej niż kwota odpisu dokonanego w bieżącym roku obrotowym z zysku za rok poprzedni na fundusz ogólnego ryzyka.

Odpis może być dokonywany nie częściej niż raz w miesiącu w równych kwotach. Do czasu dokonania odpisu na fundusz ogólnego ryzyka w bieżącym roku obrotowym podstawą wyznaczania kwot mogą być przewidywania lub propozycje tego odpisu zawarte w planie finansowym.

9.3. Klasy ekspozycji kredytowych, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

Tabela 18. Wartość ekspozycji w poszczególnych kategoriach

LP.	Nazwa grupy	Wartość ekspozycji w tys. zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2017r. do 31.12.2018 r.
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	2 074,33	2 319,42
2	Ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych	18 089,39	4 125,28
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8 187,02	8 486,30
4	Ekspozycje wobec instytucji	165 071,93	161 894,39
5	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	13 382,53	16 919,09
6	Ekspozycje detaliczne	30 117,44	39 484,58
7	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomości	104 515,05	102 201,09
8	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 795,73	6 467,43
9	Ekspozycje z tytułu zbiorowego inwestowania	2 008,98	2 352,65
10	Ekspozycje kapitałowe	8 817,66	8 785,14
11	Inne ekspozycje	4 398,85	4 317,00
Razem		364 458,91	357 352,38

9.4. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

W zakresie struktury geograficznej przyjmuje się, iż terenem działania Banku jest głównie teren województwa kujawsko – pomorskiego. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa.

9.5. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

Tabela 19. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Nazwa branży	Wartość portfela w tys. zł	Struktura	Czy branża jest istotna tak/nie
RAZEM	183 155,83	100,00%	
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	42 480,13	23,19%	nie
górnictwo	5 953,82	3,25%	nie
przetwórstwo przemysłowe	15 481,08	8,45%	nie
budownictwo	25 629,49	13,99%	nie
handel hurtowy i detaliczny	21 416,73	11,69%	nie
transport, gospodarka magazynów, łączność	2 224,87	1,21%	nie
pośrednictwo finansowe	3 496,23	1,91%	nie
obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	12 080,51	6,60%	nie
ochrona zdrowia	12 393,59	6,77%	nie
hotele i restauracja	14 803,51	8,08%	nie
administracja publiczna	19 180,02	10,47%	nie
pozostała	8 015,86	4,38%	nie

przy czym przyjmuje, że branża, która stanowi przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Dla MŚP podział na branże przedstawia się następująco:

Tabela 20. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych wobec MŚP

Nazwa branży	Wartość portfela w tys. zł	Struktura
RAZEM	155 525,02	100,00%
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	42 480,13	27,31%
górnictwo	5 953,82	3,83%
przetwórstwo przemysłowe	15 481,08	9,95%
budownictwo	25 629,49	16,48%
handel hurtowy i detaliczny	21 416,73	13,77%
transport, gospodarka magazynów, łączność	2 224,87	1,43%
pośrednictwo finansowe	3 496,23	2,25%
obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	11 854,16	7,62%
ochrona zdrowia	7 669,29	4,93%
hotele i restauracja	14 803,51	9,52%
administracja publiczna	0,00	0,00%
pozostała	4 515,73	2,90%

9.6. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

Tabela 21. Struktura ekspozycji bilansowych

	Termin zapadalności	Banki centralne	Banki i oddziały instytucji kredytowych	Pozostałe instytucje sektora finansowego	Przedsiębiorcy	Gospodarstwa domowe	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	Instytucje rządowe szczebla centralnego	Instytucje samorządowe
PLN	Bez określonego terminu	2 385,61	24 357,70		961,98	3 429,86			
	<=1 tydzień		94 871,71		110,92	2 617,24			
	>1 tydzień<=1 miesiąc		46 170,00	106,24	1 537,65	1 248,84	26,50	33,33	33,33
	>1 miesiąc <= 3 miesiące			74,35	3 355,37	2 168,01	28,57	66,67	66,67
	>3 miesiące <= 6 miesięcy		300,00	217,82	3 466,08	3 574,72	79,56	100,00	218,75
	> 6 miesięcy <=1 roku			480,11	9 107,91	8 512,27	181,30	200,00	1353,06
	> 1 roku <= 2 lata			454,25	13 384,84	11 058,70	342,78	300,00	1 236,50
	>2 lata <= 5 lat			768,03	14 893,97	21 295,17	911,62	1 199,99	5 495,43
	> 5 lat <= 10 lat			572,23	13 912,27	17 679,62	1 486,12	1 466,65	8 546,05
	> 10 lat <= 20 lat				6 784,91	10 130,46	1 927,33		
	> 20 lat					443,94			
Inne	Bez określonego terminu	306,86	2 265,62						
	Suma	2 692,47	167 965,03	2 673,03	67 515,90	82 158,83	4 983,78	3 366,64	15 96,73

9.7. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla branż przedstawia się następująco:

Tabela 22. Struktura ekspozycji zagrożonych – dane w tys. zł.

Rodzaj ekspozycji	Poniżej standardu	wątpliwe	Stracone
RAZEM	1 225,65	6 915,97	2 823,64
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	143,92	275,59	212,09
przetwórstwo przemysłowe	0,00	0,00	45,12
budownictwo	0,00	1 171,85	734,26
handel hurtowy i detaliczny	1 081,73	0,00	611,47
transport, gospodarka magazynów, łączność	0,00	140,00	0,00
obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności	0,00	5 328,52	0,00
hotele i restauracja	0,00	0,00	1 220,70

Korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w podziale na branże:

Tabela 23. Struktura rezerw w podziale na branże

Rodzaj ekspozycji	Poniżej standardu	Wątpliwe	Stracone
RAZEM	247,36	3 445,79	2 923,25
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	29,01	136,79	223,68
przetwórstwo przemysłowe	0,00	0,00	45,29

budownictwo	0,00	581,25	733,83
handel hurtowy i detaliczny	218,34	0,00	607,87
transport, gospodarka magazynów, łączność	0,00	69,73	0,00
obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,00	2 658,02	0,00
hotele i restauracja	0,00	0,00	1 312,5

9.8. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Tabela 24. Struktura rezerw dla ekspozycji zagrożonych ogółem – dane w tys. zł

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe		Zmiany	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Poniżej standardu	215,65	0,50	243,71	18,22	28,06	17,72
Wątpliwe	2 686,01	13,14	3 427,70	35,47	741,69	22,34
Stracone	3 862,45	1 772,80	2 858,99	117,50	-1 003,46	-1 655,30

10 Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Bank w 2018 roku nie korzystał z technik redukcji ryzyka kredytowego.

11 Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się

najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

Tabela 25. Wartość ekspozycji według stopnia jakości kredytowej

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji (w tys. zł)
2	173 249,92

12 Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0,00.zł.

13 Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 709,88 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2018 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

Tabela 26 Rodzaje zdarzeń operacyjnych

Kategorie ryzyka		Ilość	Wielkość straty rzeczywistej	Odzyskana strata rzeczywista	Wielkość straty potencjalnej
1.Oszustwa wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

	2. Kradzież i oszustwo	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
2.Oszustwa zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2. Bezpieczeństwo systemów	10	0,00 zł	0,00 zł	714,98 zł
3.Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	3. Podziały i dyskryminacja	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	1	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	3. Wady produktów	1	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	5. Usługi doradcze	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
5.Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia.	1	263,34 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Straty wynikające z działalności terrorystycznej, wandalizmu.	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
6.Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	29	0,00 zł	0,00 zł	301,16 zł
7.Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1.Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	172	29 008,94 zł	28 945,44 zł	30 233 zł
	2.Monitoring i sprawozdawczość	9	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	3.Napływ i dokumentacja klientów	1	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	4.Zarządzanie rachunkami klientów	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	5. Kontrahenci niebędący klientami banku	1	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem		225	29 272,28	28 945,44	31 249,06

14 Ekspozycje kapitałowe

14.1. Metody wyceny i cele nabycia ekspozycji kapitałowych

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

Tabela 27. Wyszczególnienie ekspozycji kapitałowych

Rodzaj ekspozycji	Kwota zakupiona ze względu na:	Zasady wyceny
	- zyski kapitałowe - zamiar strategiczny	
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	
Udział w TUW Concordia	zamiar strategiczny	

Udział w Spółdzielni Systemu Ochrony SGB - IPS	zamiar strategiczny	według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia - jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności; wartość w cenie nabycia można przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4;
--	---------------------	---

14.2. Wartość ekspozycji kapitałowych

Wartość księgową oraz wartość godziwą ekspozycji kapitałowych przedstawia się następująco:

Tabela 28. Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych w tys. zł.

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje SGB-Banku S.A.	1 623,40	-
Udział w TUW Concordia	0,00	-
Udział w Spółdzielni Systemu Ochrony SGB -IPS	1,00	-

Kwota zrealizowanych i niezrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: 0,00

14.3. Rodzaje, charakter oraz kwoty innych ekspozycji

Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu na koniec 2018 r. posiadał:

1. SGB-Bank S.A. w Poznaniu Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A. w Poznaniu o wartości nominalnej 7 070,00 tys. zł,
2. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty BPS 3, Certyfikaty Inwestycyjne serii B i C, wartość jednostkowa nominalna 1 certyfikatu to 10,00 tys. zł. Wartość certyfikatów posiadanych przez Bank 70,00 tys. zł,
3. TFI Union Investment Warszawa - wydzielony w funduszu inwestycyjnym UniFundusze Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty TFI Union Investment o wartości nominalnej 2 000,00 tys. zł.

14.4. Zrealizowane zyski lub straty innych ekspozycji

Wysokość zysków i strat na dzień 31.12.2018r. przedstawia się następująco:

1. W odniesieniu do Bankowych Papierów Wartościowych Bank osiągnął przychód w wysokości 250,34 tys. zł. Kwotę tą stanowią odsetki od Bankowych Papierów Wartościowych wyemitowanych przez SGB – Bank S.A w Poznaniu,
2. Certyfikaty Inwestycyjne wyceniane są w okresach kwartalnych przez Fundusz. Ze względów ostrożnościowych Bank nie wycenia certyfikatów, stworzony jest odpis

100% dla straconych papierów wartościowych. Żądania wykupu są zostały częściowo uwzględnione w dniu 11-04-2017r. i w grudniu 2018r. W grudniu 2018r. wykupiono 6 Certyfikatów serii B , każdy za 8,34 tys. zł oraz 15 certyfikatów serii C za tą samą wartość, łącznie za wartość 175,11 tys. zł . Bank poniósł stratę na sprzedaży 34,89 tys. zł spisaną w ciężar odpisu aktualizującego, rozwiązał się również niewykorzystany odpis na kwotę 175,11tys. zł, który nie stanowi przychodów podatkowych.

3. Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego SGB-Bankowy wyceniane są okresowo na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca i ogłaszana pierwszego dnia roboczego następnego miesiąca jest stopa zwrotu/cena jednostki. BS Inowrocław nabył w miesiącu X/2018 za 2 000,00 tys. zł 1 756,5123 j.u. o wartości wg ostatniej wyceny 1,14 tys. zł każda wg stanu na 31-12-2018r., co stanowi 2 008, 98 tys. zł. Wycena na plus 8 975,78 zł , aktualizacja dokonywana jest w powiązaniu z funduszem aktualizacji wyceny, gdyż BS zamierza utrzymywać te papiery wartościowe długoterminowo, conajmniej rok. W grudniu 2018r. Bank sprzedał 1 790,1285 j.u. z 2017roku o wartości nominalnej 2 000,00 tys. zł, osiągając zysk 42,21 tys. zł.

15 Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Pozostałe rodzaje ryzyka stopy procentowej tj. ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Bank przyjmuje, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 44,22% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o: 3 240,00 tys. zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 57,0 0 tys. zł.

16 Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu przyjął. „Politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu”.

Wprowadzenie i stosowanie Polityki wynagradzania ma na celu:

- 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- 2) wspieranie realizacji strategii zarządzania Banku i strategii zarządzania ryzykiem oraz ogranicza konflikt interesów,
- 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.

Bank realizuje Politykę wynagradzania z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z §29 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa tj. spółdzielni, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Postanowień niniejszej Polityki wynagradzania nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku na podstawie § 25 ust.1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalone na zasadach określonych w „Polityce wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Inowrocławiu” i w wysokości wskazanej w uchwale Zebrania Przedstawicieli Banku, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.

Na system wynagrodzeń w Banku składają się:

- 1) stałe składniki wynagrodzenia (składniki obligatoryjne) obejmujące:
 - a) stałe wynagrodzenie miesięczne zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę,
 - b) dodatki do wynagrodzenia zasadniczego wynikające z regulacji wewnętrznych Banku, niezależne od wyników Banku,
 - c) świadczenia przewidziane przepisami Kodeksu pracy i innymi obowiązującymi przepisami,
- 2) zmienny składniki wynagrodzenia, który stanowi premia roczna.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza podejmuje decyzję co do przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia w oparciu o zasady ustalone w Polityce wynagrodzeń.

Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia członkom Zarządu stanowi ocena wyników finansowych Banku i efektów pracy za okres trzech lat obejmujący rok miniony oraz dwa lata poprzedzające ten rok.

Łączna wartość wynagrodzeń z narzutami w Banku w 2018 roku osiągnęła poziom 3 372,99 tys. zł. W tym wynagrodzenia z narzutami członków Zarządu w roku 2018 osiągnęły poziom 1 074,83 tys. zł, z czego wynagrodzenie stałe z narzutami obejmowało kwotę 733,34 tys. zł, natomiast wynagrodzenie zmienne z narzutami 341,50 tys. zł.

17 Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - Punkty kasowe wraz z Centralą Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego komórka monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłach środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

Tabela 29. Nadwyżka aktywów płynnych

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	19 298,00

Tabela 30. Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	915%	100%
Wskaźnik LCR	179%	100%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Tabela 31. Urealniona luka płynności

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	36 469,00	- 31 794,00	- 23 146,00
Luka bilansowa skumulowana	84 282,00	67 614,00	60 764,00

Globalna luka płynności wyniosła 1,23 z pozabilansem i 1,25 bez pozabilansu.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

Tabela 32. Rodzaje dodatkowych źródeł finansowania

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
otwarty niewykorzystany limit kredytu rewolwingowego w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	57 420 tys. zł.	w sytuacji awaryjnej

lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	148 343 tys. zł	w sytuacji awaryjnej
---	-----------------	----------------------

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
-

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;

- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Prezesa Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, dla Zarządu Banku z częstotliwością przynajmniej kwartalną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej półroczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

18 Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni finansowej oblicza się jako miarę kapitału Tier 1 podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża się jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału.

Tabela 33. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp. *	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	356 740 640,00
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	7 725 904,00
7	Inne korekty	- 5 375,00
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	364 461 169,00

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

Tabela 34. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w
-----	---------	--

		<i>rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	356 740 640,00
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-5 375,00
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	356 735 265
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	17 877 859,00
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 10 151 955,00
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	7 725 904,00
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	59 829 868,00
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	364 461 169,00
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	16,42

Tabela 35. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	356 740 640,00
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	356 740 640,00
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	2 074 327,00
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	25 161 289,00
EU-7	Instytucje	165 316 833,00
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	100 113 100,00
EU-9	Ekspozycje detaliczne	28 319 176,00
EU-10	Przedsiębiorstwa	13 050 520,00
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 799 809,00
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	14 905 586,00

Informacje jakościowe

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego.

Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.

19 Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

- 1) Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
- 2) Na drugą linię obrony składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - b) komórka do spraw zgodności,
 - c) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego.
- 3) Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Druga linia obrony:

- 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
- 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
- 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 4) matrycę funkcji kontroli,
- 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

20 Aktywa obciążone/nieobciążone

Tabela 36 Aktywa nieobciążone

Aktywa		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			353 031 166 zł	
030	Instrumenty kapitałowe			3 633 376 zł	
040	Dłużne papiery wartościowe			7 118 258 zł	
120	Inne aktywa			4 887 696 zł	

Zakres powyższych informacji o charakterze ilościowo – jakościowym przygotowany został przez:

Zespół ds. analiz ryzyka

Główną Księgową

Stanowisko ds. kadr i administracji

Stanowisko ds. zgodności

Inspektor

Gacka
Ewa Gacka

Główny Księgowy

Omron
Aleksandra Krzosek

Inspektor

Grzegorzewicz
Anna Grzegorzewicz

Specjalista

Stępniewska
Izabela Stępniewska

INSPEKTOR

Misz
Joanna Zacharczyk-Misz

BANK SPÓŁDZIELCZY
W INOWROCŁAWIU

Wiceprezes Zarządu

Wiśniewska
Magdalena Wiśniewska

Prezes Zarządu

Sieroś
Beata Wierzbicka-Sieroś

Wiceprezes Zarządu

Pietrzak
Joanna Kłosowska-Pietrzak